

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/183/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7818202352
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Slobodník
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7818202352.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Slobodníka a sudkýň JUDr. Slávky Zborovjanovej a JUDr. Moniky Géciovej, PhD. v spore žalobcu: R. D., F.. XX.X.XXXX, Q. T. J. B. X, S., zastúpený JUDr. Jánom Halkom, advokátom so sídlom Cyrila a Metoda 105/2, Rožňava, proti žalovanému: GLOBTOUR GROUP a.s., so sídlom Pánska 12, Bratislava, IČO: 35 894 172, zastúpený Právne centrum s.r.o., so sídlom Mýtna 42, Bratislava, IČO: 36 698 873, o zaplatenie sumy 770,40 € s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Rožňava z 15.2.2019 č.k. 1Csp/155/2018-124

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok súdu prvej inštancie a vec v r a c i a súdu na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie (ďalej len súd) rozhodol tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 674,10 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 674,10 € od 13.07.2018 do zaplatenia a náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo výške 60,66 €, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.). Žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 75 % (výrok II.).

2. Vychádzal z toho, že žalobca tvrdil, že dňa 6.7.2018 žalobca uzatvoril so žalovaným Zmluvu o obstaraní zájazdu rezervačné číslo 1817517 (ďalej len "zmluva"), na základe ktorej mal byť žalobcovi poskytnutý zájazd v destinácii Chorvátsko - Baška Voda s ubytovaním v turistickom komplexe URANIA v termíne od 7.7.2018 do 14.7.2018. Za žalovaného bola zmluva uzavretá v zastúpení jeho zmluvným predajcom: E. Š. - Cestovná agentúra REGION TOUR ROŽŇAVA, s miestom podnikania: Námestie baníkov 1, 048 01 Rožňava, IČO: 40 417 662 (ďalej len "predajca"). V zmysle zmluvy malo byť žalobcovi poskytnuté ubytovanie v 2 dvojlôžkových izbách s balkónom a klimatizáciou. Žalobca si v rámci zmluvy osobitne dojednal nástup až 8.7.2018 a izby vedľa seba. Po príchode do ubytovacieho zariadenia žalobca zistil, že bungalovy, v ktorých mal byť s rodinou ubytovaný, neboli vedľa seba ako požadoval, ale bolo medzi nimi ďalších asi 6 bungalovov. Žalobca túto skutočnosť hneď reklamoval na recepcii ubytovacieho zariadenia, pričom mu bolo ponúknuté ubytovanie v susediacich bungalovoch, z ktorých však jeden nemal klimatizáciu. Vzhľadom k skutočnosti, že žalovaný nebol schopný dodržať v zmluve vyjednané podmienky zájazdu, žalobca od zmluvy odstúpil formou sms adresovanej predajcovi a požadoval vrátenie ceny zájazdu. Žalobca vyzval žalovaného k vráteniu ceny zájazdu predsporovou výzvou zo dňa 19.7.2018. Žalovaný na výzvu reagoval stanoviskom, že zo dňa 1.8.2018, v ktorom poprel nárok žalobcu s odôvodnením, že zo strany žalovaného nedošlo k porušeniu zmluvy, keďže podľa článku V. ods. 3 Zmluvných vzťahov CK GLOBTORU GROUP a.s. (ďalej len "Zmluvné vzťahy") žalovaný nie je povinný poskytnúť objednávateľovi plnenia nad rámec vopred dohodnutých a zaplatených služieb, resp. že v zmysle Všeobecných informácií CK GLOBTOUR GROUP a.s. (ďalej len "Všeobecné informácie") "špeciálne požiadavky uvádzané v zmluve o obstaraní zájazdu, ako napr. izby vedľa seba, ubytovanie na prízemí, na poschodí, výhľad na bazén, resp. na more, ktoré nie sú za príplatok, vopred nahlasujeme na recepcie ubytovacích zariadení, ale tieto neplatené služby nemôže naša CK garantovať." Predmetná zmluva o obstaraní zájazdu je zmluvou spotrebiteľskou, keďže žalovaný ako dodávateľ koná v rámci

predmetu svojej obchodnej činnosti a naopak žalobca ako spotrebiteľ v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti pri uzatváraní zmluvy nekoná.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou žalobcu, zmluvou o obstaraní zájazdu č. XXXXXXXX zo dňa 6.7.2018, katalógom služieb - turistický komplex URANIA, zmluvnými vzťahmi CK GLOBTOUR GROUP a.s. platnými a účinnými od 1.12.2017, všeobecnými informáciami, výpisom z sms komunikácie, predsporovou výzvou zo dňa 19.7.2018, vyjadrením k reklamácií zo dňa 31.7.2018, stanoviskom k predsporovej výzve zo dňa 1.8.2018, ďalšími listinnými dôkazmi predloženými stranami a zistil nasledovný skutkový stav:

Dňa 6.7.2018 strany sporu uzatvorili zmluvu o obstaraní zájazdu, predmetom ktorej bolo poskytnutie zájazdu v destinácií Chorvátsko, mesto Baška Voda, v turistickom komplexe URANIA, v termíne od 7.7.2018 do 14.07.2018. S ubytovaním v dvojlôžkových izbách s balkónom a klimatizáciou, stravovanie formou all inclusive light a cestové poistenie s tým, že žalobca požadoval individuálny nástup dňa 8.7.2018 a izby vedľa seba, čo bolo v zmluve aj uvedené.

Zmluva obsahuje vyhlásenie objednávateľa, že týmto potvrdzuje, že sa oboznámil s príslušným katalógom cestovnej kancelárie, ktorá pobyt organizuje s uvedením hlavných charakteristických znakov ubytovania, stravovania, dopravy a ďalších služieb. Na základe dohody zmluvných strán katalóg alebo iná písomná forma ponuky alebo doplnujúcej informácie o zájazde sa považujú za súčasť zmluvy o obstaraní zájazdu. Objednávateľ potvrdzuje, že prevzal zmluvu a vzal na vedomie Zmluvné vzťahy CK GLOBTOUR GROUP a.s. /Obchodné podmienky/, ktoré tvoria súčasť zmluvy a obsahom ktorých je aj reklamačný poriadok, súhlasí s nimi a v plnom rozsahu ich prijíma..."

Výsluchom svedkyne E. Š. súd zistil, že je majiteľkou cestovnej agentúry v Rožňave, ktorá sprostredkuje zájazdy pre rôzne cestovné kancelárie. Žalobca sa spolu s manželkou dostavili do jej agentúry, kde sa najprv informovali o Taliansku a ukázala im ponukové listy na Taliansko. Neskôr sa vrátil žalobca a dopytoval sa na dovolenku v Chorvátsku, pretože chcel ísť autom. Keďže to bolo na poslednú chvíľu veľa možností už nebolo. Najprv ukázala jednu ponuku v Chorvátsku na Makárskej riviére, tá sa však nepozdávala a ukázala im predmetnú ponuku v komplexe URANIA. Žalobca v tomto ubytovacom zariadení rezervoval dve voľné izby, podpísal zmluvu a neskôr zaplatil sumu. Svedkyňa cez rezervačný systém rezervovala dve voľné izby, cez ktorý však nie je vidieť či súd izby vedľa seba. Po vykonaní rezervácie žalobca uviedol, že nemôže nastúpiť dňa 7.7. ale až 8.7., tak overovala možnosť nástupu o deň neskôr cez cestovnú kanceláriu žalovaného. Žalovaný jej potvrdil, že môžu prísť neskôr. Cestovné kancelárie zvyknú vyjsť v ústrety v požiadavke, aby mali klienti izby vedľa seba, ale žiaľ nevedia to garantovať, hlavne nie pri last minute dovolenkách, kde sú dovolenky rezervované na poslednú chvíľu a ubytovacie kapacity už nie sú také veľké ako pri rezervovaní dovoleniek v dostatočnom časovom predstihu. Po pokyny a voucher sa už dostavila manželka žalobcu, ktorej poskytla aj katalóg. Podľa svedkyne zo strany jej agentúry nedošlo k zavádzaniu svojich klientov. Ak vznikne podobná situácia ako v tomto prípade, že izby nie sú vedľa seba, tak to už rieši delegát na mieste. Keď jej žalobca oznámil vzniknutú situáciu snažila sa im telefonicky pomôcť. Poznámku do zmluvy o inom nástupnom termíne a o požiadavke na izby vedľa seba dopísala svedkyňa. O.i. manželke žalobcu odovzdala katalóg, pokyny a voucher k zájazdu. Svedkyňa P. D. si nepamätala, že či katalóg dostala a prevzala.

Na základe takto zisteného skutkového stavu súd právne uzatvára: Podľa § 741a Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase podpisu zmluvy (ďalej len "OZ"), zmluvou o obstaraní zájazdu sa obstarávateľ (cestovná kancelária) zaväzuje, že objednávateľovi obstará vopred ponúkanú kombináciu služieb cestovného ruchu (zájazd), a objednávateľ sa zaväzuje, že zaplatí dohodnutú cenu.

Súd citujúc § 48, § 52 ods. 1 - 4 O.z., § 6, § 8 zák. č. 281/2001 Z.z. ďalej § 121, § 544 O.z., § 53 ods. 1, 2, 3, 4 písm.a/, § 1, § 5, § 12 O.z. a dôvodil, že posúdil právny vzťah medzi stranami ako spotrebiteľsky vzťah, ktorý sa riadi ustanoveniami zákona č. 281/2001 Z.z. o zájazdoch, podmienkach podnikania cestovných kancelárií a cestovných agentúr a ustanoveniami Občianskeho zákonníka, ktorý je vo vzťahu k zákonu č. 281/2001 Z. z. zákonom lex generalis. Predmetná zmluva je v zmysle § 6 zákona č. 281/2001 Z.z. zmluvou spotrebiteľskou. Pre spotrebiteľské zmluvy je vo všeobecnosti charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom spravidla z pozície "slabšej" zmluvnej strany, nakoľko práve dodávateľ je tvorcom zmluvných podmienok, ktoré sú vopred určené a ktoré spotrebiteľ spravidla nemá možnosť reálne ovplyvniť. Účelom právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 52 a nasledujúce OZ je práve vyrovnávať túto nerovnováhu v právnom postavení dodávateľa a spotrebiteľa. Vychádza sa totiž z predpokladu, že predovšetkým spotrebiteľ uzatvára zmluvu s dodávateľom v dobrej viere, že dodávateľ vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Preto súd v záujme naplnenia ochrany spotrebiteľa preskúmal dôvodnosť nároku, najmä v kontexte jeho súladu s príslušnými právnymi normami upravujúcimi ochranu spotrebiteľov.

Žalobca podpisom zmluvy o obstaraní zájazdu potvrdil, že sa oboznámil s katalógom cestovnej kancelárie s uvedením hlavných charakteristických znakov ubytovania, stravovania, dopravy a ďalších služieb, pričom katalóg, iná písomná forma ponuky alebo doplňujúca informácia o zájazde sa považuje za súčasť zmluvy. Zmluva o obstaraní zájazdu musí mať písomnú formu a musí obsahovať náležitosti podľa § 741b ods. 1 OZ. Aby bola zmluva o obstaraní zájazdu prehľadná a jednoduchá, môže mať podobu dokumentu s prílohou. V prílohovej časti sú všeobecné zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú všetkých zájazdov a zákazníkov. Tie sa publikujú aj v katalógoch cestovných kancelárií. Na túto možnosť úpravy zmluvných podmienok oprávňuje cestovné kancelárie osobitný zákon č. 281/2001 Z.z. v § 8 ods. 3. Podľa zákona zmluva musí obsahovať a) označenie zmluvných strán, b) charakteristiku zájazdu, najmä termín jeho začatia a skončenia, uvedenie všetkých poskytovaných služieb, ktoré sú zahrnuté do ceny zájazdu, miesto a čas ich trvania; vymedzenie zájazdu možno nahradiť odkazom na číslo zájazdu alebo iné označenie v katalógu iba v tom prípade, ak katalóg obsahuje všetky tieto informácie a bol odovzdaný objednávateľovi, c) cenu zájazdu vrátane časového rozvrhu platieb a výšky preddavku, d) lehotu a spôsob, akým má objednávateľ uplatniť nároky plynúce z porušenia právnej povinnosti cestovnej kancelárie, e) výšku zmluvných pokút, ktoré je povinný objednávateľ cestovnej kancelárii uhradiť pri odstúpení od zmluvy v prípadoch určených týmto zákonom (§ 741b ods. 1 OZ) a všetky ostatné náležitosti môžu byť obsiahnuté v prílohách zmluvy, ktoré tvoria jej súčasť a boli odovzdané objednávateľovi služieb. Súd sa nestotožňuje s tvrdením žalobcu, že ustanovenie § 8 ods. 3 neopravňuje žalovaného vydať všeobecné obchodné podmienky, ktoré podrobne upravujú práva a povinnosti zmluvných strán súvisiacich so službami poskytovanými žalovaným a ktoré by mali byť súčasťou zmluvy bez toho, aby boli žalobcovi odovzdané. Stotožňuje sa však s názorom žalobcu, že všetky súčasti zmluvy musia byť odovzdané objednávateľovi zájazdu spolu so zmluvou, resp. objednávateľ by mal mať možnosť sa s nimi pred uzavretím zmluvy oboznámiť. Z predložených listinných dôkazov súd zistil, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o obstaraní zájazdu boli katalóg cestovnej kancelárie a zmluvné vzťahy cestovnej kancelárie, pričom všeobecné informácie boli obsahom katalógu na str. 277 a zmluvné vzťahy na str. 274. Z výsluchov žalobcu a svedkyň súd zistil, že žalobcovi bola odovzdaná zmluva o obstaraní zájazdu a jeho manželke boli odovzdané voucher a pokyny k zájazdu. Manželka následne uviedla, že si nepamätá, či katalóg od predajcu obdržala. Podľa ich tvrdení katalóg im bol poskytnutý na oboznámenie ešte priamo v agentúre (otvorený na stole, v ktorom videli konkrétnu ponuku). Svedkyňa - predajca uviedla, že manželka žalobcu prevzala pokyny, voucher a katalóg, pričom katalóg je prvoradá vec, ktorú klientom odovzdáva. Vzhľadom na vyššie uvedené súd doložku uvedenú v zmluve v znení "Objednávateľ potvrdzuje, že prevzal zmluvu a vzal na vedomie Zmluvné vzťahy CK GLOBTOUR GROUP a.s. /Obchodné podmienky/ (ďalej len "obchodné podmienky"), ktoré tvoria súčasť zmluvy a obsahom ktorých je aj reklamačný protokol, súhlasí s nimi a v plnom rozsahu ich prijíma..." neposúdil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle ust. § 53 ods. 4 OZ. Tvrdenia žalobcu, že podpisom zmluvy mal vziať na vedomie, súhlasí s nimi a v plnom rozsahu prijať zmluvné vzťahy, ktoré mu predajca neodovzdal a zároveň nemal možnosť sa s nimi oboznámiť, považoval súd za nedôvodné, pretože zo samotného výsluchu žalobcu a jeho manželky vyplynulo, že žalobca zmluvu pri podpise nečítal a jeho manželka výslovne nepotvrdila, že katalóg nedostala, nakoľko si to nepamätala.

Súd uviedol, že k porušeniu zmluvnej povinnosti cestovnou kanceláriou nedošlo, pretože požiadavka žalobcu na susedné izby a individuálny nástup boli v zmysle obchodných podmienok len špeciálnymi požiadavkami, ktorým sa cestovné kancelárie snažia vyhovieť, ale nie sú nimi garantované. Čiže aj napriek tomu, že predajca takúto požiadavku do zmluvy vpísal, nestala sa zmluvnou povinnosťou, ktorú bola cestovná kancelária povinná splniť. Ak pre žalobcu bola táto požiadavka podstatná v takom rozsahu ako to tvrdí, mal ako obozretný spotrebiteľ na jej splnení trvať dôslednejšie a napríklad neodísť z agentúry bez toho, aby predajca neprezistil ubytovacie kapacity v ubytovacom zariadení s možnosťami izieb vedľa seba tak, ako to bolo s požiadavkou individuálneho nástupu. Tvrdenie žalobcu o tom, že boli ubezpečovaní v tom, že izby budú vedľa seba preukázané neboli.

Súd ako neprijateľnú zmluvnú podmienku posúdil ustanovenie vo zmluvných vzťahoch v článku VII ods. 3, ktoré znie, že " Ak nie je dôvodom odstúpenia objednávateľa od zmluvy porušenie povinností CK, ktoré sú určené zmluvou, je objednávateľ povinný zaplatiť CK storno poplatok. Ak CK odstúpi od zmluvy z dôvodu porušenia povinností objednávateľom, je objednávateľ povinný zaplatiť CK zmluvnú pokutu. Výška storno poplatku a zmluvnej pokuty je stanovená podľa počtu dní pred nástupom na zájazd alebo čerpaním služieb nasledovne: • 46 dní a viac pred začiatkom zájazdu: 30% z ceny objednaných služieb a poistné • 45-31 dní pred začiatkom zájazdu: 40% z ceny objednaných služieb a poistné • 30-21 dní pred začiatkom zájazdu: 50% z ceny objednaných služieb a poistné • 20-15 dní pred začiatkom zájazdu: 80% z ceny objednaných služieb a poistné • 14-6 dní pred začiatkom zájazdu: 90% z ceny objednaných služieb a poistné • 5 dní a menej pred začiatkom zájazdu: 100% z ceny objednaných

služieb a poistné." a to v zmysle § 53 ods. 2 OZ. Zmluvná pokuta je jedným z právnych prostriedkov slúžiacim na zabezpečenie zmluvnej povinnosti. Právna úprava obsiahnutá v ustanovení § 544 a § 545 OZ vyžaduje pre platné dojednanie zmluvnej pokuty, okrem vymedzenia zmluvnej povinnosti, ktorá má byť takto zabezpečená a jednoznačnej dohody o výške zmluvnej pokuty, resp. spôsobu jej určenia, aj písomnú formu. Bez pochyb priamo z ustanovenia § 741b ods.1 OZ vyplýva, že pre platné dojednanie zmluvnej pokuty medzi obstarávateľom zájazdu a objednávateľom sa vyžaduje písomná forma. Zmluvná pokuta nebola v danom prípade individuálne dojednaná.

S prihliadnutím na okolnosti daného sporu súd nevyhodnotil postup žalovaného (resp. predajcu) ako nekalú obchodnú praktiku podľa zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Podľa § 7 ods. 1 a 2 zákona o ochrane spotrebiteľa nekalé obchodné praktiky sú zakázané. Obchodná praktika sa považuje za nekalú, ak po a) je v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti, a po b) podstatne narušuje alebo môže podstatne narušiť ekonomické správanie priemerného spotrebiteľa vo vzťahu k výrobku alebo službe, ku ktorému sa dostane alebo ktorému je adresovaná, alebo priemerného člena skupiny, ak je obchodná praktika orientovaná na určitú skupinu spotrebiteľov. Ak žalobca pri podpise zmluvy výslovne žiadal izby vedľa seba, predajca sa mu snažil v tejto požiadavke ako aj v požiadavke neskoršieho nástupu na dovolenku vyhovieť a preto tieto požiadavky do zmluvy vpísal, a to aj napriek tomu, že takáto požiadavka nebola spoplatnená a kancelária túto požiadavku nemusela splniť. Súd má za to, že nebolo úmyslom predajcu zavádzať žalobcu v tomto smere, ale vyjsť mu v ústrety a splniť jeho požiadavky. Z výpovede svedkyne vyplynulo, že pri podpise zmluvy žalobcu nebezpečovala, ani mu nesľúbila, že izby budú vedľa seba ale na druhej strane mu nepovedala, že takto na poslednú chvíľu nemusia byť izby vedľa seba, len vpísala požiadavku do zmluvy. Takúto požiadavku cestovné kancelárie nevedia garantovať, hlavne nie pri last minute dovolenkách, kedy ubytovacie kapacity už nie sú také dostatočné ako pri rezervovaní dovoleníek v primeranom časovom predstihu.

Vzhľadom na uvedené, má súd za to, že žaloba je čiastočne dôvodná, keďže dôvod žalobcovho odstúpenia od zmluvy (nesplnenie žalobcovej špeciálnej požiadavky) nevyhodnotil súd ako porušenie zmluvných povinností zo strany cestovnej kancelárie a preto v zmysle § 741h ods. 1 OZ je žalobca ako objednávateľ povinný zaplatiť cestovnej kancelárii zmluvné pokuty vo výške určenej podľa § 741b ods. 1 písm. e) OZ a cestovná kancelária je povinná vrátiť objednávateľovi bezodkladne zostatok z uhradenej sumy. Keďže súd má za to, že zmluva v časti zmluvnej pokuty, resp. storno poplatku, je neplatnou z dôvodu jej neprijateľnosti rozhodol, že žalovaný je povinný vrátiť žalobcovi časť zostatku z uhradenej ceny zájazdu, t.j. po odrátaní 1/8 ceny zájazdu z dôvodu, že žalobca si dojednal individuálny termín nástupu s tým, že napriek tomu, že nastúpi deň po začiatku turnusu, uhradí plnú sumu zájazdu ako keby nastúpil v riadnom dohodnutom termíne.

O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 255 ods. 1 C.s.p. tak, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 75 %. Žalobca mal úspech v prevažnej časti uplatneného nároku (674,10 EUR), a to v rozsahu 87,5 %. Žalovaný mal úspech iba (96,30 EUR) v rozsahu 12,5 %, a preto súd priznal žalobcovi pomernú náhradu trov konania vo výške 75 % (87,5 % - 12,5 %). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník, v zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP.

3. V podanom odvolaní žalovaný uviedol:

Žalovaný odôvodňuje podanie odvolania nasledovnými dôvodmi v zmysle § 365 ods. 1 písm. b), d), f), g) a písm. h) CSP:

- súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Skutkový stav:

Žalobca a žalovaný uzavreli dňa 06.07.2018 Zmluvu o obstaraní zájazdu č. 1817517 (ďalej aj ako „Zmluva“), na základe ktorej mal byť žalobcovi poskytnutý zájazd v destinácii Chorvátsko - Baška Voda s ubytovaním v turistickom komplexe URANIA v termíne od 07.07.2018 do 14.07.2018 v dvoch samostatných dvojlôžkových izbách s balkónom a klimatizáciou. Zmluvy uzatvárané v posledné dni pred začiatkom zájazdu sa zvyknú označovať aj ako „ultra last minute“ zájazdy, ktorých cena je výrazne znížená oproti plnej cene. Toto bol práve ten prípad.

Za žalovaného bola zmluva uzavretá zmluvným predajcom E. Š.Q. - Cestovná agentúra REGIÓN TOUR ROŽŇAVA, s miestom podnikania: Námestie baníkov 1, 048 01 Rožňava, IČO: 40 417 662.

Žalobca požiadal zmluvného predajcu o sprostredkovanie požiadaviek (slovami „prosíme“)- nástup 08.07.2018 a izby pri sebe. Zmluvy o obstaraní zájazdov majú za týmto účelom vytvorenú špeciálnu kolónku pre poznámky, kde je priestor pre vyplnenie špeciálnych požiadaviek klientov, aby tieto boli sprostredkované do ubytovacieho zariadenia (nakoľko zmluvy sa skenujú a zasielajú žalovanému prostredníctvom zmluvných predajcov). Do tejto časti zmluvy sa píše všetky osobitné požiadavky klientov, ktoré žalovaný nemá reálne možnosť ovplyvniť, ale dokáže požiadavku sprostredkovať ubytovaciemu zariadeniu pred nástupom klientov, tak, ako tomu bolo aj v tomto prípade. Ubytovacie zariadenia sa takisto snažia vyhovieť špeciálnym požiadavkám klientov (za ktoré nie je žiadny príplatok), avšak aj ich možnosti sú limitované vzhľadom na obsadenosť ubytovacieho zariadenia a ich možnosti sa výrazne znižujú priamo úmerne s časovým úsekom pred začiatkom zájazdu a okamihom, kedy si klient zájazd zaobstará.

Po príchode do ubytovacieho zariadenia žalobca zistil, že izby nie sú bezprostredne vedľa seba a žiadal nápravu. Jeho požiadavke bolo možné vyhovieť tak, že mu boli poskytnuté dve izby bezprostredne vedľa seba (jedna bez klimatizácie), avšak toto riešenie neprijal a opustil ubytovacie zariadenie.

Následne sms správou zaslal svoje odstúpenie od zmluvy a žiadal vrátiť celú cenu zájazdu. K poslaniu odstúpenia od zmluvy došlo na druhý deň po začatí zájazdu.

III. Priebeh dokazovania:

Súd vykonal dokazovanie z listinných dôkazov (žalobou, zmluvou o obstaraní zájazdu, katalógom služieb, zmluvnými vzťahmi žalovaného, všeobecnými informáciami k zájazdom, výpisom z sms komunikácie, predsporovou výzvou, vyjadrením k reklamácií, stanoviskom k predsporovej výzve) a výsluchmi žalobcu a dvoch svedkov (manželky žalobcu a zmluvného predajcu žalovaného).

Na základe vykonaného dokazovania dospel Okresný súd Rožňava k záveru, že je nesporné, že došlo k uzavretiu zmluvy o obstaraní zájazdu (vrátane jej súčastí a príloh), že k porušeniu povinnosti cestovnou kanceláriou nedošlo a nevyhodnotil postup žalovaného ako nekalú obchodnú prax.

Počas celého dokazovania a dokonca ani pri vyhlásení rozsudku žalovaný nebol oboznámený tým, že súd (prípadne žalobca) vidí v časti úpravy storno poplatku akúkoľvek nerovnováhu spôsobujúcej jej neprijateľnosť a takýto názor je vzhľadom na rozhodovaciu prax súdov na území Slovenskej republiky pre žalovaného prekvapivý (napr. Rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 23.11.2017 sp. zn. 8Co/68/2017, v ktorom súd potvrdil priznanie storno poplatku vo výške 100% z ceny zájazdu - upravenú vo všeobecných obchodných podmienkach cestovnej kancelárie, príp. Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 12.10.2016 sp. zn. 6Co/1139/2015, v ktorom súd takisto potvrdil, že žalobcovia nemajú právo na vrátenie celej ceny zájazdu ale len jej časti po odpočítaní dojednanej zmluvnej pokuty-upravených v zmluvných vzťahoch cestovnej kancelárie).

Žalovaný je toho názoru, že takýmto postupom súdu mu boli odňaté procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Žalovaný nemal možnosť sa k vyššie uvedenému záveru súdu vyjadriť a v prípade potreby použiť prostriedky procesnej obrany. Dojednanie o storno poplatku takisto nerozporoval ani žalobca, čiže táto skutočnosť/právna úvaha súdu sa pre žalovaného stala známa až v čase doručenia písomného vyhotovenia rozsudku.

Zároveň si žalovaný dovoľuje poukázať na nedostatočné odôvodnenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky (bod 37), ktoré tvorí necelú jednu stranu z 18-stranového rozsudku a z väčšej časti ide len o citáciu samotnej zmluvnej podmienky. Žalovaný je toho názoru, že súd nedostatočne odôvodnil svoj záver o neprijateľnosti a vôbec sa nevysporiadal s otázkou, čo konkrétne spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, ak samotná právna úprava ukladá spotrebiteľom povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu pri odstúpení od zmluvy (pozn. od 01.01.2019 je po správosti tento inštitút nahradený „odstupným“). Rozhodnutie súdu je preto v tejto časti nepreskúmateľné.

Okresný súd Rožňava vec nesprávne právne posúdil, keď dojednanie o zmluvnej pokute posúdil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, a to z dôvodov, ktoré sú bližšie špecifikované v článku IV. tohto odvolania.

Podľa § 295 ods. 2 Civilného sporového poriadku: „Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky,

ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou."

Žalovaný si dovoľuje zároveň upozorniť na nedostatok vo výrokovej časti Rozsudku Okresného súdu Rožňava, sp. zn. 1Csp/155/2018, a to konkrétne v časti nepriznanej žalovanej sumy vo výške 95,90 Eur (pôvodne žalovaná suma bola 770,40 Eur), s ktorou sa súd vo výrokovej časti svojho rozhodnutia vôbec nevysporiadal.

Žalovaný zároveň vytyka priznanie nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 60,66 Eur, čo malo predstavovať jeden úkon právnej služby za predsporovú výzvu. Žalovaný má za to, že tento úkon nesúvisí s uplatnením pohľadávky a v záujme rovnakého uplatňovania a postupov súdov (voči dodávateľom a spotrebiteľom) by nemala byť priznaná táto suma iba preto, že si pohľadávku uplatňuje spotrebiteľ. V opačnom prípade, t.j. ak by si dodávateľ uplatňoval čokoľvek nad rámec hotových výdavkov (poštovné, papier atď.) ako náklady spojené s uplatnením pohľadávky, tieto by mu boli, vzhľadom na doterajšiu rozhodovaciu prax súdov, s najväčšou pravdepodobnosťou zamietnuté.

Rozhodnutie Okresného súdu Rožňava a konanie pred okresným súdom Rožňava v zmysle vyššie uvedeného trpí aj inými vadami, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

IV. Vylúčenie zmluvnej podmienky z testu neprijateľnosti:

Podľa článku 1 ods. 2 smernice 93/13/EHS: „Zmluvné podmienky, ktoré odrážajú záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenia a ustanovenia alebo zásady medzinárodných dohôd, ktorých sú členské štáty alebo [Únia] zmluvnou stranou, najmä v oblasti dopravy, nepodliehajú ustanoveniam tejto smernice.“

Podľa názoru žalovaného, Okresný súd Rožňava, nevzal do úvahy pri posudzovaní neprijateľnosti zmluvnej podmienky (dojednanie o zmluvnej pokute) skutočnosť, že dojednanie o zmluvnej pokute je v zmysle príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka a zákona o zájazdoch povinnou náležitosťou zmluvy o obstaraní zájazdu a povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu žalobcovi vyplýva z ustanovení príslušných právnych predpisov. Dojednanie o zmluvnej pokute je preto len kopírovaním zákonných ustanovení a z tohto dôvodu nepodlieha testu neprijateľnosti.

Podľa § 741h ods. 1 Občianskeho zákonníka: „Ak nie je dôvodom odstúpenia od zmluvy objednávateľa porušenie povinnosti cestovnej kancelárie, ktoré sú určené zmluvou alebo týmto zákonom, alebo ak cestovná kancelária odstúpi od zmluvy pred začatím zájazdu z dôvodu porušenia povinností objednávateľom, je objednávateľ povinný zaplatiť cestovnej kancelárii zmluvné pokuty vo výške určenej podľa § 741b ods. 1 písm. e) a cestovná kancelária je povinná vrátiť objednávateľovi bezodkladne zostatok z uhradenej ceny zájazdu podľa zrušenej zmluvy.“

Podľa § 741b ods. 1 písm. e) Občianskeho zákonníka: „Zmluva musí mať písomnú formu alebo inú vhodnú formu a musí obsahovať výšku zmluvných pokút, ktoré je povinný objednávateľ cestovnej kancelárii uhradiť pri odstúpení od zmluvy v prípadoch určených týmto zákonom.“

Podľa § 8 ods. 1 písm. c) zákona o zájazdoch: „Cestovná kancelária je povinná pred uzatvorením zmluvy o zájazde v katalógu, prípadne inou písomnou formou (ďalej len „katalóg“) presne, jasne, pravdivo, zrozumiteľne, úplne a riadne informovať o všetkých skutočnostiach, ktoré sú jej známe a ktoré môžu mať vplyv na rozhodnutie záujemcu o kúpu zájazdu, najmä však o prípadoch, keď je objednávateľ povinný zaplatiť cestovnej kancelárii zmluvnú pokutu pri odstúpení od zmluvy o zájazde, a o výške tejto zmluvnej pokuty ustanovenej v závislosti od času odstúpenia.“

Podľa § 8 ods. 3 zákona o zájazdoch: „Katalóg alebo iná písomná forma ponuky alebo dopĺňajúcej informácie o zájazde sa považuje za súčasť zmluvy o zájazde, ak si zmluvné strany písomne nedohodli iné podmienky.“

Podľa názoru žalovaného je posudzovanie dojednania o zmluvnej pokute vylúčené spod testu prijateľnosti. Zákon o zájazdoch ako aj Občiansky zákonník uvádzajú ako jednu z povinných náležitostí zmluvy o zájazde (vrátane informácií v katalógu) uvádzať výšku zmluvných pokút pri odstúpení od zmluvy o zájazde a povinnosť objednávateľa (spotrebiteľa).

Občiansky zákonník zároveň uvádza, že objednávateľ (v tomto prípade žalobca), je povinný zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške určenej podľa § 741b ods. 1 písm. e) OZ. Povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu teda vyplýva rovnako z právnych predpisov a zmluvná podmienka uvedená v zmluve o obstaraní zájazdu je len kopírovaním textu zákonného ustanovenia.

V. Odvolací návrh:

Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností žiadame, aby odvolací súd vydal toto rozhodnutie: Rozsudok Okresného súdu Rožňava sp. zn. 1Csp/155/2018 zo dňa 15.02.2019 vo výroku I, v ktorom súd určil, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 674,10 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 674,10 od 13.07.2018 do zaplatenia a náklady spojené s uplatnením pohľadávky vo

výške 60,66 Eur, v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a vo výroku II, v ktorom súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 75 %, mení tak, že žalobu zamieta.

Súd priznáva žalovanému náhradu trov konania vo výške 100 %.

Alternatívne navrhujeme, aby odvolací súd rozsudok Okresného súdu Rožňava zo dňa 15.02.2019 sp. zn. 1Csp/155/2018 zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Rožňava na ďalšie konanie a rozhodnutie, s tým, že o náhrade trov odvolacieho konania rozhodne prvostupňový súd rozhodnutím vo veci samej.

4. Vo vyjadrení k odvolaniu žalobca navrhol potvrdiť rozsudok ako vecne správny. Na č.l. 181, 182 uviedol, že otvorenie katalógu na strane so zájazdom zo strany zmluvného predajcu žalovaného nemožno považovať za reálnu možnosť spotrebiteľa oboznámiť sa s obsahom zmluvných vzťahov, lebo bežný spotrebiteľ považuje katalóg za spôsob prezentácie jednotlivých zájazdov a služieb v rámci nich poskytovaných, žalobca v čase podpisu zmluvy nemal odkiaľ vedieť, že zmluvné vzťahy sú súčasťou katalógu a to ani v prípade, že by si zmluvu celú prečítal (v zmluve sa uvádza, že vzal na vedomie zmluvné podmienky).

5. Odvolací súd po preskúmaní odvolania podaného žalovaným bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 485 CSP, pričom odvolací súd bol viazaný rozsahom odvolania podľa § 379 CSP a po zistení včasnosti odvolania a preskúmaní odvolacích dôvodov vzhľadom na § 380 CSP dospel k záveru, že neprichádza do úvahy ani potvrdenie rozsudku ani zmena rozsudku a že vzhľadom na ust. § 389 písm. b/,c/ boli dané dôvody na zrušenie rozsudku a jeho vrátenie na ďalšie konanie (aj preto, že 1.júla 2016 nadobudol účinnosť zák. č. 160/2015 - ďalej len CSP).

6. Právo na kontradiktórny proces znamená, že strana sporu má možnosť oboznámiť sa a vyjadriť sa ku každému vykonanému dôkazu a ku každému relevantnému podaniu protistrany, ... Pri hodnotení, či došlo k porušeniu práva na kontradiktórny proces nepovažuje za dôležité ESLP, či by v konkrétnom prípade mohlo mať vyjadrenie strany sporu k dôkazu alebo k podaniu protistrany reálny vplyv na rozhodnutie súdu. Predmetné podanie žalobcu bolo z objektívneho hľadiska relevantné a súdu prvej inštancie vznikla povinnosť žalovaných informovať, že takéto podanie žalobcu existuje. Keďže bolo to informované, súd stranu informuje predovšetkým na pojednávaní. Ak právo na kontradiktórny proces nemožno interpretovať tak, že ak si strana sporu nespĺní povinnosť zúčastniť sa na vytyčenom pojednávaní (žalovaní v 2. až 8.rade), potom nemôže súd vo veci rozhodnúť a musí neprítomnej strane najskôr doručiť relevantné podania protistrany a záznam o výsledkoch dokazovania, ktoré boli na pojednávaní vykonané. Pojednávanie neslúži inter alia, aj na to, aby sa právo strany na kontradiktórny proces realizovalo. Žalovaného na pojednávaní aj vypočul a aj žalobcu a súd postupoval síce podľa CSP, ale nesprávne rozhodol. Preto treba právo na spravodlivý proces posudzovať vcelku, právo žalovaného na kontradiktórny proces bolo porušené.

7. Odvolací súd pri aplikácii § 741h ods.2 OZ (odstúpenie objednávateľa od zmluvy pre porušenie povinnosti cestovnej kancelárie určené zmluvou alebo týmto zákonom) dopĺňa, že pri výklade, či aplikácii jednoduchého práva na určité právne vzťahy je súd povinný zväžiť formálnosť pri aplikácii toho - ktorého zákonného ustanovenia. Nemožno tolerovať formalistický prístup, ktorým sa za použitia argumentácia zákona odôvodňuje zrejma nespravodlivosť, lebo súd tvrdí, že je absolútne viazaný doslovným znením zákona. Treba vziať zreteľ aj na účel zákona, systematické súvislosti alebo aj niektoré zásady a princípy, ktoré majú svoj základ v právnom poriadku ako vo významovom celku, povinnosťou súdu je aj nachádzať právo a nemožno len vychádzať z vyhľadávania priamych a výslovných pokynov v zákonnom texte, ale tiež povinnosť zisťovať a formulovať, čo je konkrétnym právom i tam, kde ide o interpretáciu abstraktných noriem.

8. Podľa § 390 CSP odvolací súd sám rozhodne vo veci,

a) ak rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo už raz odvolacím súdom zrušené, vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a

b) odvolací súd koná a rozhoduje o odvolaní proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie.

9. Podľa § 391 ods.3 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

10. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, že odvolací súd nemôže opakovane zrušovať meritórny rozsudok, v riešenej veci ide o prvý rozsudok súdu prvej inštancie a vzhľadom na novú zákonnú úpravu je možné logickým výkladom textu dospieť k záveru, že v prípade prvého rozhodnutia, ak sa vyskytnú vady konania a je vyvodený nesprávny právny záver, potom odvolací súd zruší napadnutý rozsudok.

11. V riešenom spore je odvolanie plne opodstatnené, keďže bol preukázaný odvolací dôvod podľa § 365 ods.1 písm.h/ CSP, lebo rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, k tomu treba uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav, ale o omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, alebo nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

12. Odvolací súd dospel k záveru, že tento odvolací dôvod ako aj nedostatok zistenia skutkového stavu je daný.

13. Nesprávny je záver súdu, že boli zákonné podmienky na odstúpenie žalobcu od zmluvy, pretože doplnkové služby tzv. neplatené, t.j. izby vedľa seba, resp. s výhľadom na more a to aj s výnimkou príplatku za výhľad nemôže žiadna cestovná agentúra v Slovenskej republike, ktorá podniká potom garantovať. Priemerný spotrebiteľ si má byť vedomý skutočnosti, že pri objednaní zájazdu jeden deň pred odchodom podstupuje určité riziko nevyhovenia jeho špeciálnym požiadavkám, súd prvej inštancie nevyhodnotil uvedené skutočnosti ako porušenie zmluvnej povinnosti cestovnou kanceláriou (pozri str. 15 odôvodnenia rozsudku bod 38 - výklad o ochrane spotrebiteľa podľa § 7 ods.1, 2 zák. o ochrane spotrebiteľa) a potom ak žalovaný riadne sprostredkoval zájazd v súlade s podmienkami uvedenými v zmluve a to aj ekonomickými a cenovými v katalógu a v súlade s informáciami poskytnutými pred zájazdom, pričom žalobca sa ani slovom na pojednávaní, kde sa prejednávala vec nezmenil o neprijateľnosti zmluvnej podmienky týkajúcej sa storno poplatku a zmluvnej pokuty.

14. V žalobe síce žalobca tvrdí určité skutočnosti, ale súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní na pojednávaní založil svoje rozhodnutie na prekvapivom rozhodnutí a tak aj porušil právo na spravodlivý proces. Žalovaný už nemal možnosť sa k tomuto vyjadriť po vyhlásení rozsudku, uplatniť prostriedky procesnej obrany. Okrem iného neprijateľnosť zmluvnej podmienky ohľadne zmluvnej pokuty bolo odôvodnené tým, že nebola dodržaná písomná forma dojednania zmluvnej pokuty, teda že nebola individuálne dojednaná (spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť pokutu, resp. storno poplatok).

15. Z tohto dôvodu súd prvej inštancie zaviazal žalovanú cestovnú agentúru, aby vrátila žalobcovi, t.j. objednávateľovi zostatok z uhradenej sumy po odrátaní 1/8 ceny zájazdu z dôvodu, že si dojednal individuálny termín nástupu, t.j. deň po začiatku turnusu.

16. Odvolací súd zvýrazňuje, že dojednanie zmluvnej pokuty pri zmluvách o obstaraní zájazdu vyplýva priamo zo zákona a keďže žalobný návrh, t.j. ani výška žalovanej sumy nie je zhodná s výrokom v rozsudku súdu prvej inštancie, keďže súd prvej inštancie v prevyšujúcej časti žalobu nezamietol, odvolací súd z týchto dôvodov vrátil zrušil rozsudok a vrátil mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

17. Odvolací súd pripomína, že súd prvej inštancie je právnym názorom odvolacieho súdu viazaný v tomto konkrétnom spore.

18. Odvolací súd dáva do pozornosti súdu prvej inštancie, že je viazaný skutkovým stavom podľa § 383 CSP a so zreteľom na rozsah odvolania podľa § 379 CSP (odvolací súd bol viazaný rozsahom odvolania, lebo nejde o výnimky podľa § 379 CSP písm.a/, b/, c/, teda ak rozhodnutie o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý a odvolanie podal len niektorý zo subjektov, určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami sporu by vyplynul z osobitného predpisu, keďže toto nebolo zistené, odvolací súd, Krajský súd v Košiciach dáva do pozornosti, že odvolanie je v celom rozsahu opodstatnené a záver v odvolaní uvedený je správny (pozri aj Smernicu EP a Rady EÚ 2015/2302 z 25.11.2015 o balíkoch cestov. služieb).

19. Odvolací súd zrušil aj výrok rozsudku súdu prvej inštancie o náhrade trov konania a o trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie podľa § 369 ods.3 CSP v novom rozhodnutí.

20. Súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu s poukazom na to, že opätovne je treba preskúmať odvolacie dôvody žalovaného k preukázaniu skutočnosti v prospech žalobcu aj vo výroku o náhrade trov konania. Zhrnúc uvedené, odvolací súd z dôvodu naplnenia dôvodov v odvolaní podľa § 389 ods.1 písm.b/, c/ CSP nemal inú možnosť a zrušil rozsudok (súd nerozhodol o celom predmete konania a vo veci nesprávne právne posúdenie prejavil vo vyhovujúcom rozsudku súd prvej inštancie) súdu prvej inštancie, pričom nesprávne vyložil § 741h ods.1 OZ v spojení s ust. § 741b ods.1 písm.e/ OZ.

21. Pomer hlasov, akým bolo rozhodnutie prijaté: 3 hlasy za (§ 393 ods.2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.